

ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
ҚАРЖЫ МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО
ФИНАНСОВ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

010000, Нұр-Сұлтан қаласы, Мәңгілік Ел даңғылы 8, 4-кіреберіс
тел.: +7 (7172) 75-04-71, 75-04-89, факс: 75-03-52
administrator@minfin.gov.kz

010000, город Нур-Султан, проспект Мәңгілік Ел, 8, подъезд 4
тел.: +7 (7172) 75-04-71, 75-04-89, факс: 75-03-52
administrator@minfin.gov.kz

№ _____

Қазақстан Республикасы
Парламентінің Мәжілісі
«Ақ жол» және
«Қазақстан Халық партиясы»
фракциясының депутаттарына

Құрметті депутаттар!

Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі Сіздердің 2021 жылғы 17 қыркүйектегі №ДЗ-267 хатымен келіп түскен депутаттық сұраныстарыңызға «Стежок» ЖШС (140540018933) (Абай тігін фабрикасы) (бұдан әрі – ЖШС) санаттау нәтижелері бойынша жоғары тәуекел дәрежесіне жатқызуға қатысты жауап ретінде төмендегіні хабарлайды.

Санаттарға бөлу ҚР Салық кодексінің 136, 137-баптарына және «Құпия ақпарат болып табылмайтын өлшемшарттар бойынша тәуекелдерді басқару жүйесін қолдану қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2018 жылғы 20 ақпандағы №252 бұйрығына (бұдан әрі - Ереже) сәйкес жүргізіледі.

Салық төлеушілерді саралау **автоматтандырылған** режимде орталық деңгейде салық төлеушілердің (салық агенттерінің) қызметін тәуекелдің үш дәрежесінің біріне (төмен, орташа немесе жоғары) жатқызу жолымен жүзеге асырылады.

Тәуекелдерді басқару жүйесі (бұдан әрі - ТБЖ) негізінде салық төлеушілерді санаттарға бөлу ҚР ҚМ Мемлекеттік кірістер комитетінің (бұдан әрі - Комитет) пікірі бойынша **жоғары тәуекел салаларына назар аудару**, салық салу саласындағы бұзушылықтарды анықтау бойынша мүмкіндіктерді ұлғайту, сондай-ақ төмен тәуекелді салық төлеушілерге қатысты салықтық бақылауды барынша азайту мақсатында қолданылады.

2021 жылдың екінші жартыжылдығына есептеу нәтижелері бойынша берілген барлық баллдар **сомасы** бойынша ЖШС **жоғары тәуекел дәрежесі санатына** жатқызылды.

Тәуекелдің жоғары дәрежесі санатына келесі қағидалар әсер етті:

- «Салықтық жүктеме» (бұдан әрі - СЖК), «Бір жұмыскердің орташа айлық жалақысы», «Салықтық есептілікте бірнеше салықтық кезең бойы залалдарды көрсету», сондай-ақ «Корпоративтік табыс салығы бойынша салық есептілігін нөлдік көрсеткіштермен ұсынып, сосын қосымша есептілік

тапсыру» және «Заңды тұлға басшысының немесе құрылтайшысының күмәнді мәртебесі».

Сонымен қатар, *«Шот-фактураны электрондық түрде жазып беру» және «Салықтар мен бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерді төлеу»* өлшемшарттары тәуекел дәрежесіне оң әсер етуі ретінде ескерілген.

Тәуекел дәрежесін бағалау тізбесі мен әдіснамасы ТБЖ-ны жетілдіру мақсатында заңнамадағы, салалық саясаттағы өзгерістерді және санаттау тәртібіне өзгерістер енгізуді талап ететін өзге де жағдайларды ескере отырып, үнемі өзекті етілетін өлшемшарттар негізінде жүзеге асырылады.

Әдіснамада бастапқыда жеңілдіктері бар салық төлеушілерді, сондай-ақ жаңадан құрылған кәсіпорындарды, санаттау алынып тасталды. Мысалы, КТС бойынша босатылуы бар, инвестициялық салық преференциялары бойынша шегерімдер қолданатын ауыл шаруашылығы өндірушілері үшін арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеушілер, арнаулы экономикалық аймақ аумағында қызметін жүзеге асыратын тұлғалар.

Немесе, мысалы, санаттаудың негізгі қағидаларын бірін есептеу кезінде тіркеу кезеңі есепті жылы болатын жаңадан тіркелген салық төлеушілер бойынша салық жүктемесі, СЖК орташа салалық СЖК-ден төмен теріс көрсеткіш алған жағдайда «теріс» балл салық төлеушіге берілмейді.

Сондай-ақ, шығындар қағидасы соңғы үш салық кезеңі ішінде дәйекті шығындар көрсетілген жағдайда іске қосылатынын және шығындылық кезеңінен инвестициялық салық преференциялары бойынша шегерімдерді қолдану себебі бойынша (КТС бойынша декларацияда көрсетілген кезде) қалыптастырылған шығындармен кезеңдер алынып тасталатынын, яғни қолайлы инвестициялық ахуалды қолдау мақсатында салық преференцияларын қолданатын салық төлеушілердің ТБЖ арқылы қосымша уәждеме бар екенін атап өткен жөн.

Бұдан бұрын осы салық төлеушіден тәуекел дәрежесіне теріс әсер еткен өлшемшарттар бойынша түсініктеме келіп түсті. Осыдан кейін Комитет жалдамалы қызметкерлерді көрсетуді және жалақыдан тиісті есептелген салықтарды төлеуді жүргізуді, сондай-ақ есептеу кезінде әрекетсіз болып табылатын үлестес кәсіпорын бойынша салық есептіліктерін ұсыну бойынша салық міндеттемелерін орындауды ұсынды.

Салық төлеушімен түсіндіру қорытындысы бойынша ескертулер мен ұсыныстар ескерілді, содан кейін тәуекел дәрежесіне теріс әсер еткен өлшемдер бойынша кемшіліктерді жоюға бағытталған шаралар қабылданды.

Кемшіліктерді жою нәтижелері бойынша ЖШС ұсынылған қосымша есептілік туралы және үлестес кәсіпорын бойынша орындалған салық міндеттемесі туралы түсіндірмені көрсете отырып, өтініш жіберді.

Осыған байланысты, салық төлеушінің тәуекел дәрежесі **орташа тәуекел дәрежесіне** қайта қаралды, ол туралы жауапта жеткізілді.

Бұдан басқа, санаттау субъектісінің тәуекел дәрежесі тәуекел дәрежесін бағалаудың **барлық өлшемшарттарының жиынтығы** бойынша айқындалады, бір теріс өлшемшарттың болуы шешуші рөл атқармайды.

Бұл ретте санаттау салық төлеушінің сатып алуды жүзеге асыру және азаматтық-құқықтық сипаттағы шарттар жасасу кезіндегі **қызметін шектемей**, тек салықтық әкімшілендірудің жекелеген бағыттары бойынша шараларды саралауды көздейтініне назар аударамыз.

Осылайша, ЖШС-нің салықтық санаттауға қатысты мәселелері реттелген, бұл ретте жаңа жобаларды фискалды ынталандыру шаралары осы Ережеде жанама әсер ететін өлшемдерге сәйкес көзделген (салық жүктемесі, бір қызметкерге орташа айлық жалақы және т.б.).

Сонымен қатар, ТБЖ жетілдіру жөніндегі Сіздердің ұсыныстарыңыз тәуекел дәрежесін бағалау өлшемшарттарын есептеу кезінде салық төлеуші-инвесторларды тартуды болдырмау бөлігінде қолданыстағы қағидаларға өзгерістер мен толықтырулар енгізу кезінде ескерілетін болады.

Құрметпен,
Министр

Е. Жамаубаев

✉ *Е.Айдарбеков*
☎ 70-99-10

010000, Нұр-Сұлтан қаласы, Мәңгілік Ел даңғылы 8, 4-кіреберіс
тел.: +7 (7172) 75-04-71, 75-04-89, факс: 75-03-52
administrator@minfin.gov.kz

010000, город Нур-Султан, проспект Мәңгілік Ел, 8, подъезд 4
тел.: +7 (7172) 75-04-71, 75-04-89, факс: 75-03-52
administrator@minfin.gov.kz

№ _____

Депутатам Мажилиса Парламента
Республики Казахстан
фракции «Ақ жол» и
«Народная партия Казахстана»

Уважаемые депутаты!

Министерство финансов Республики Казахстан, рассмотрев Ваш депутатский запрос, поступивший письмом от 17.09.2021 года №ДЗ-267, **касательно отнесения ТОО «Стежок» (140540018933) (Абайская швейная фабрика) (далее – ТОО) к высокой степени риска по результатам категорирования**, сообщает следующее.

Категорирование налогоплательщиков (налоговых агентов) (далее - Категорирование) осуществляется в соответствии со статьями 136, 137 Кодекса Республики Казахстан «О налогах и других обязательных платежах в бюджет» (Налоговый кодекс) и Приказом Министра финансов Республики Казахстан от 20 февраля 2018 года №252 «Об утверждении Правил применения системы управления рисками по критериям, не являющимся конфиденциальной информацией» (далее - Правила).

Ранжирование налогоплательщиков проводится в **автоматизированном** режиме на центральном уровне путем отнесения деятельности налогоплательщиков (налоговых агентов) к одной из трех степеней риска: низкой, средней или высокой.

Категорирование на основе системы управления рисками (далее - СУР) применяется в целях - **сосредоточения** внимания на сферах **повышенного риска** по мнению Комитета государственных доходов Министерства финансов Республики Казахстан (далее - Комитет), увеличения возможностей по выявлению нарушений в сфере налогообложения, а также минимизации налогового контроля в отношении налогоплательщиков с низкой степенью риска.

По **сумме** баллов, присвоенных по результатам расчета критериев на второе полугодие 2021 года, ТОО отнесено к категории с **высокой степенью риска**.

На присвоенную высокую степень риска повлияли следующие критерии:

- «Налоговая нагрузка», «Среднемесячная заработная плата на одного работника», «Отражение в налоговой отчетности убытков на протяжении нескольких налоговых периодов», а также «Представление налоговой отчетности по КПП с нулевыми показателями, а после дополнительную отчетность» и «Сомнительный статус руководителя или учредителя юридического лица».

Вместе с тем, критерии «Выписка счетов-фактур в электронном виде» и «Уплата налогов и других обязательных платежей в бюджет» учтены как положительное влияние на степень риска.

Оценка степени риска осуществляется на основании критериев, перечень и методология которых в целях совершенствования СУР постоянно актуализируются с учетом изменений в законодательстве, отраслевой политики и иных ситуаций, требующих внесения изменений в порядок категорирования.

В методологии изначально исключено вовлечение НП, у которых имеются льготы, а также вновь образованных НП, при категорировании. К примеру, налогоплательщики, применяющие специальный налоговый режим для сельхозпроизводителей, имеющие освобождение по КПП, применяющие вычеты по инвестиционным налоговым преференциям, лица, осуществляющие деятельность на территории СЭЗ.

Или, например, при расчете одного из основных критериев категорирования – налоговой нагрузки по вновь зарегистрированным налогоплательщикам, чей период регистрации в отчетном году, в случае получения отрицательного показателя КНН ниже среднеотраслевого КНН «отрицательный» балл налогоплательщику не присваивается.

Также следует отметить, что критерий по убыткам срабатывает при условии отражения последовательных убытков в течение последних трех налоговых периодов и из периода убыточности исключаются периоды с убытками, сформированными по причине применения вычетов по инвестиционным налоговым преференциям (при отражении в декларации по КПП), т.е. в целях поддержания благоприятного инвестиционного климата имеется дополнительная мотивация через СУР налогоплательщиков, применяющих налоговые преференции.

Ранее от данного НП поступило пояснение по критериям, повлиявшим отрицательно на степень риска. После чего, Комитетом было рекомендовано отразить наемных работников и произвести уплату соответствующих начисленных налогов с заработной платы, а также исполнить налоговые обязательства по представлению налоговых отчетностей по аффилированному предприятию, являющимся на момент расчета бездействующим.

Налогоплательщиком по итогам разъяснения учтены замечания и предложения, после чего приняты меры, направленные на устранение недочетов по критериям, отрицательно повлиявшим на степень риска.

По результатам устранения ТОО направило обращение с указанием пояснения о представленных дополнительных отчетностях и об исполненном налоговом обязательстве по аффилированному предприятию.

В связи с чем, степень риска налогоплательщика **пересмотрена на среднюю степень риска**, о чем было доведено в ответе.

Кроме того, сообщаем что, степень риска субъекта категорирования определяется по совокупности **всех критериев** оценки степени риска, наличие одного отрицательного критерия не играет решающую роль.

При этом обращаем внимание, что Категорирование **не ограничивает** деятельность налогоплательщика при осуществлении закупок и заключения договоров гражданско-правового характера, а предусматривает только дифференциацию мер по отдельным направлениям налогового администрирования.

Таким образом, вопросы, касающиеся налогового категорирования ТОО «Стежок», урегулированы, при этом меры фискального стимулирования новых проектов (стартап) предусмотрены **действующими Правилами** согласно критериям, косвенно отражающим влияние (налоговая нагрузка, среднемесячная заработная плата на одного работника и т.д.).

Вместе с тем, Ваши предложения по усовершенствованию СУР будут учтены при внесении изменений и дополнений в действующие Правила в части исключения вовлечения налогоплательщиков – инвесторов при расчете критериев оценки степени риска.

С уважением,
Министр

Е. Жамаубаев

✉ *Е. Айдарбеков*
☎ 70-99-10